

Stuurgroep Deltaprogramma
T.a.v. voorzitter P.C.G. Glas
Muzenstraat 93
2511 WB Den Haag

Overlegorgaan Fysieke
leefomgeving
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
[www.overlegorgaanfysiekelee
fomgeving.nl](http://www.overlegorgaanfysiekelee
fomgeving.nl)

Contactpersoon

J. Klungers
secretaris

M 06-15369190
judith.klungers@minienw.nl

Datum 12 april 2019
Betreft Advies OFL zes-jaarlijkse herijking en DP2020

Geachte heer Glas,

Op 9 april jongstleden heeft een OFL-overleg plaatsgevonden over het Deltaprogramma. Ik waardeer het dat u de tijd nam om aanwezig te zijn bij dit overleg en kennis te maken met de deelnemers.

Aan de orde kwamen de zes-jaarlijkse herijking van het Deltaprogramma en het Deltaprogramma 2020. Een aantal punten van de deelnemers aan het overleg breng ik graag bij u onder de aandacht.

Zes-jaarlijkse herijking:

- Er is grote instemming met de lijn van het Deltaprogramma
- Er zijn veel kennisvragen. Onderzoek is daarom van belang. Kennisvragen gaan bijvoorbeeld over de samenhang tussen systemen.
- Het is goed dat niet alleen op nationaal, maar ook op regionaal niveau wordt gesproken over het Deltaprogramma
- Internationale afstemming is belangrijk

Deltaprogramma 2020:

Zoetwater en droogte

- Er is een spanning tussen enerzijds de zoetwatervoorziening en anderzijds de energietransitie. Grondwater kan voorzien in een deel van het benodigde zoetwater. De combinatie met het halen van warmte uit de bodem kan moeilijk zijn. Graag uw aandacht hiervoor.
- Het is essentieel om belanghebbenden in de koude fase te betrekken bij het overleg over de verdringingsreeks. Dan is er ruimte om met elkaar afwegingen te maken en die met elkaar te doorgronden.
- Evenwichtige opbouw van kennis over wat ons deze eeuw te wachten staat is belangrijk. Ook fundamenteel onderzoek is belangrijk. Co-financiering is daarvoor nodig.
- Acties vanuit de Droogtetafel zijn naar verschillende partijen uitgezet. Dat verdient waardering. We werd aandacht gevraagd voor de borging van die acties.

Overlegorgaan Fysieke
Leefomgeving

Datum
12 april 2019

Waterveiligheid

- Betrek hierbij ook provincies en andere partijen. Het is goed dat de governance van waterveiligheid onder het Deltaprogramma valt.
- Belangrijk is een evenwichtige, alternatieve robuuste financiering van de hoogwaterveiligheid, in combinatie met de rivierverruiming, als voorwaarde voor een goed samenspel van dijkversterking en rivierverruiming.

Kennisprogramma zeespiegelstijging

- Er is steun voor het kennisprogramma
- Leg verband met de nationale omgevingsvisie (novi)

Ik zie graag uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,

J. Cohen
Voorzitter OFL

> Retouradres Postbus 90653 2509 LR Den Haag

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving
t.a.v. voorzitter dhr. J. Cohen
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Deltacommissaris
Staf Deltacommissaris

Den Haag
Postbus 90653
2509 LR Den Haag

Contactpersoon

A. van der Sar
plv. directeur en liaison

M +31(0)6-21227211
adrienne.vander.sar@deltacommissaris.nl

Kenmerk

DC-2019/412

Datum 29 april 2019
Betreft Reactie op OFL-advies zesjaarlijkse herijking en DP2020

Geachte heer Cohen,

Hartelijk dank voor uw advies over de zesjaarlijkse herijking en Deltaprogramma 2020 van 12 april jl. Ik vond het plezierig om op 9 april jl. met de leden van het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) kennis te maken. En ik stel het zeer op prijs dat het OFL actief meedenkt met de koers en de ontwikkeling van het Deltaprogramma. Hieronder ga ik in op de aandachtspunten in uw advies.

Zesjaarlijkse herijking

Samenhang tussen de verschillende watersystemen is en blijft een belangrijk onderdeel van het Deltaprogramma inclusief kennisontwikkeling daarover, ook in de zesjaarlijkse herijking. De mogelijke aanpassingen van de deltabeslissingen en voorkeursstrategieën zijn vanuit de regio's/gebieden en de generieke thema's (waterveiligheid, zoetwater en ruimtelijke adaptatie) naar voren gekomen, door de gebieden en generieke thema's onderling in samenhang besproken en zijn nationaal in de Stuurgroep Deltaprogramma op 18 april jl. besproken.

Naar aanleiding van de droogte afgelopen jaar zal Nederland zich inzetten om ook in internationaal verband waterkwantiteit en waterkwaliteit tijdens perioden van droogte en lage waterafvoeren te agenderen. Dat gebeurt in de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) en de Internationale Rijn- en Maascommissies. Op 19 februari 2020 wordt een internationale conferentie over de Rijn georganiseerd, daar staat droogte prominent op agenda.

Deltaprogramma 2020

Zoetwater en droogte

Grondwater is voor verschillende delen van Nederland een belangrijke bron van zoetwater. U wijst er terecht op dat ook vanuit andere opgaven zoals de energietransitie via geothermie en bodemenergie een aanspraak gedaan kan worden op dezelfde ondergrond/grondwater. De vorig jaar vastgestelde Structuurvisie Ondergrond richt zich op duurzaam, veilig en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond. Hierin is onder meer opgenomen dat provincies het voortouw hebben bij het aanwijzen van gebieden voor drinkwaterwinning en het vaststellen van het bijbehorende beschermingsregiem, met name ook ten aanzien van mogelijkheden voor energiewinning uit de ondergrond. Zij doen dit in

samenwerking met de drinkwaterbedrijven en in goed overleg met de energiesector en het Rijk. Op die manier kunnen mijns inziens de verschillende opgaven en oplossingen goed aan elkaar verbonden worden.

Deltacommissaris
Staf Deltacommissaris

Datum
29 april 2019

Het advies aan waterbeheerders om belanghebbenden in de koude fase (voorafgaand aan eventuele watertekorten) bij de nadere regionale uitwerking van de verdringingsreeks te betrekken, ondersteun ik en is in de rapportage 1^e fase van de Beleidstafel Droogte en in de Evaluatie van de crisisbeheersing watertekort 2018 opgepakt. De stakeholders worden onder meer betrokken bij het opstellen van de handleiding voor de verdringingsreeks (mei 2019). De waterbeheerders kunnen hierbij gebruik maken van de al bestaande overleggen bijvoorbeeld in het kader van het Deltaprogramma. Zo is onlangs in het Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied (BPIJ) afgesproken dat de regionale uitwerking van de verdringingsreeks/waterverdeling wordt vastgesteld nadat deze in het BPIJ is besproken. In het BPIJ zijn ook de verschillende belanghebbenden vertegenwoordigd via het Regionaal Overlegorgaan IJsselmeergebied.

Kennisontwikkeling cq. joint fact finding vormen het hart van het Deltaprogramma. Een evenwichtige opbouw van kennis is zeker van belang. Er zal inzet van alle belanghebbende partijen worden gevraagd.

De acties die voortkomen uit de eerste resultaten van de Beleidstafel Droogte zijn reeds belegd bij de daarvoor verantwoordelijke partners, het Deltaprogramma en de Stuurgroep Water. De Beleidstafel Droogte zal dit jaar de voortgang van de acties nauwlettend volgen, in mei ligt al een eerste voortgangsrapportage op de beleidstafel. De Stuurgroep Deltaprogramma zal de voortgang van de acties die bij het Deltaprogramma Zoetwater en Deltaprogramma IJsselmeergebied zijn belegd, blijven volgen en opnemen in het jaarlijkse Deltaprogramma.

Waterveiligheid

Waterveiligheid is niet alleen voor het Rijk en de waterschappen een belangrijk onderwerp. Ook voor de provincies en de gemeenten. Beide zijn dan ook vertegenwoordigd in het Beleidsplatform Waterveiligheid via IPO en VNG. Daarnaast is overeengekomen dat ook andere partijen agendalid zijn en kunnen worden uitgenodigd als de inhoud en/of afstemming met andere overleggen hierom vraagt. Het gaat dan onder meer om de voorzitters van de regionale bestuurlijke overleggen van het Deltaprogramma over waterveiligheid, de voorzitters van de stuurgroep Ruimtelijke Adaptatie en de departementen BZK (ruimtelijke ordening), LNV (landbouw, natuur) en EZK (energietransitie).

Het OFL geeft aan dat voor een evenwichtige, alternatieve robuuste financiering van de hoogwaterveiligheid in combinatie met de rivierverruiming belangrijk is. Inmiddels heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat in het Deltafonds onder de noemer Integraal Riviermanagement (IRM) vanaf 2029 middelen gereserveerd voor rivierverruimende maatregelen. Het is belangrijk dat er een met de dijkversterkingen (HWBP) samenhangende programmering van rivierverruiming komt.

Kennisprogramma Zeespiegelstijging

Het advies van het OFL om een verband te leggen tussen de NOVI en het Kennisprogramma Zeespiegelstijging nemen we mee.

Hoogachtend,

P.C.G. Glas
Regeringscommissaris voor het Deltaprogramma

Deltacommissaris
Staf Deltacommissaris

Datum
29 april 2019